

Kertomus vanhasta kirjasta ja kunnioituksesta muttei palvonnasta

1700- jälkipuoliskolla Euroopassa tapahtui valtavia murroksia. Aikaan sijoittuu aatteiden nousua ja -paloa, sosiaalista liikehdintää, sotia ja nälänhätiiä ja maailma alkoi teollistua.

Meillä on kotona dokumentti vuodelta 1768, ajalta jolloin ranskalainen vallankumous teki tuloaan ja Johann Sebastian Bach oli kuollut 18 vuotta aiemmin. Se on kirja, joka on ollut olemassa tähän aikaan saakka ja on kulkenut lukemattomien käsien kautta meidän kirjahyllyyn. Se on silloisen maailman kartasto, jossa näkyy olevan jopa paikka nimeltään Sawo.

Äitini talo on keskiluokkaisen porvarillinen asuinympäristö. Sieltä löytyy yhteiskunnallisten nousukkaiden keräämää rekvisiittaa, jonka keskellä olen itse kasvanut. Saimme lapsina kosketella antiikkia ja selailla vanhoja kirjoja. Ehdoton vaatimus oli puhtaat sormet ja se, että tavara palautetaan paikkaansa. Tavaroiden vanheneminen oli kodissani hidastettu äärimmilleen.

Kirja joka on kokenut 250 vuotta, on todennäköisesti kokenut monta vaaran tilannetta. Silloin kun ihmisillä oli kylmää, he saattoivat polttaa mitä tahansa - myös kirjoja. Lemmikki on voinut olla kiinnostunut koittamaan hampaitaan kirjaan. Vauva tyhjentää hyllystä kaiken hetkessä ja muuttaa kirjoja irtotehtisiksi. Talon katto voi vuotaa ja tuhota kokonaisen kirjaston sotien tuhoivoimasta puhumattakaan.

Tämä kirja on selvinnyt vaaratilanteista satoja vuosia, koska siitä on pidetty huolta. Yksikin vahinko olisi riittänyt. Äitini taloa voi pitää nukkekotina jossa ei voi olla rennosti. Näin kyllä ei ollut, mutta tavaroilla oli jokaiselle oma paikkansa. Nykyisessä, omassa kodissani sen sijaan on ehkä rennompaa ja minun hyvin

säilyneet lapsuuden ajan kirjat kohtaavat loppuaan meidän lastemme käsissä. Olen yrittänyt kehottaa huolellisuuteen mutta jotenkin se ei toiminut. Ehkä kerskakuluttavan ympäristön vaikutus on liian vahva.

Minulle tuo vanha kirja, kuin suoraan Tylypahkasta, oli minulle vahva kokemus ja sen huolellinen käsikirjoitus sen sisällä hypnotisoi minua. Muutama kirjamattoa on kulkenut kirjan kannessa muistuttaen siitä, että kolmessasadassa vuodessa sentään jotain tapahtuu.

Tämä kertomus riittänee kertomaan miltä minusta tuntuu kun hyvät ja arvokkaat huonekalut, polkuompelukoneet tai soittimet menettävät arvonsa Omavaraopiston hoivissa muutamassa vuodessa. Mukillinen teetä ilman alusta aloittaa työn. Monestako meidän käyttämistä esineistä tulee vanhaa ja ainutlaatuinen kokemus tulevalle ihmiselle?

Tärkeä on tietää, milloin vaalimisesta tulee pakkomielle, mutta tuo vaara ei ole vielä ajankohtainen. Siellä, missä teen päivittäistä työtä, hyväksyn että lattiaan tulee naarmuja.

Lasse Nordlund, elokuu 2023

